ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

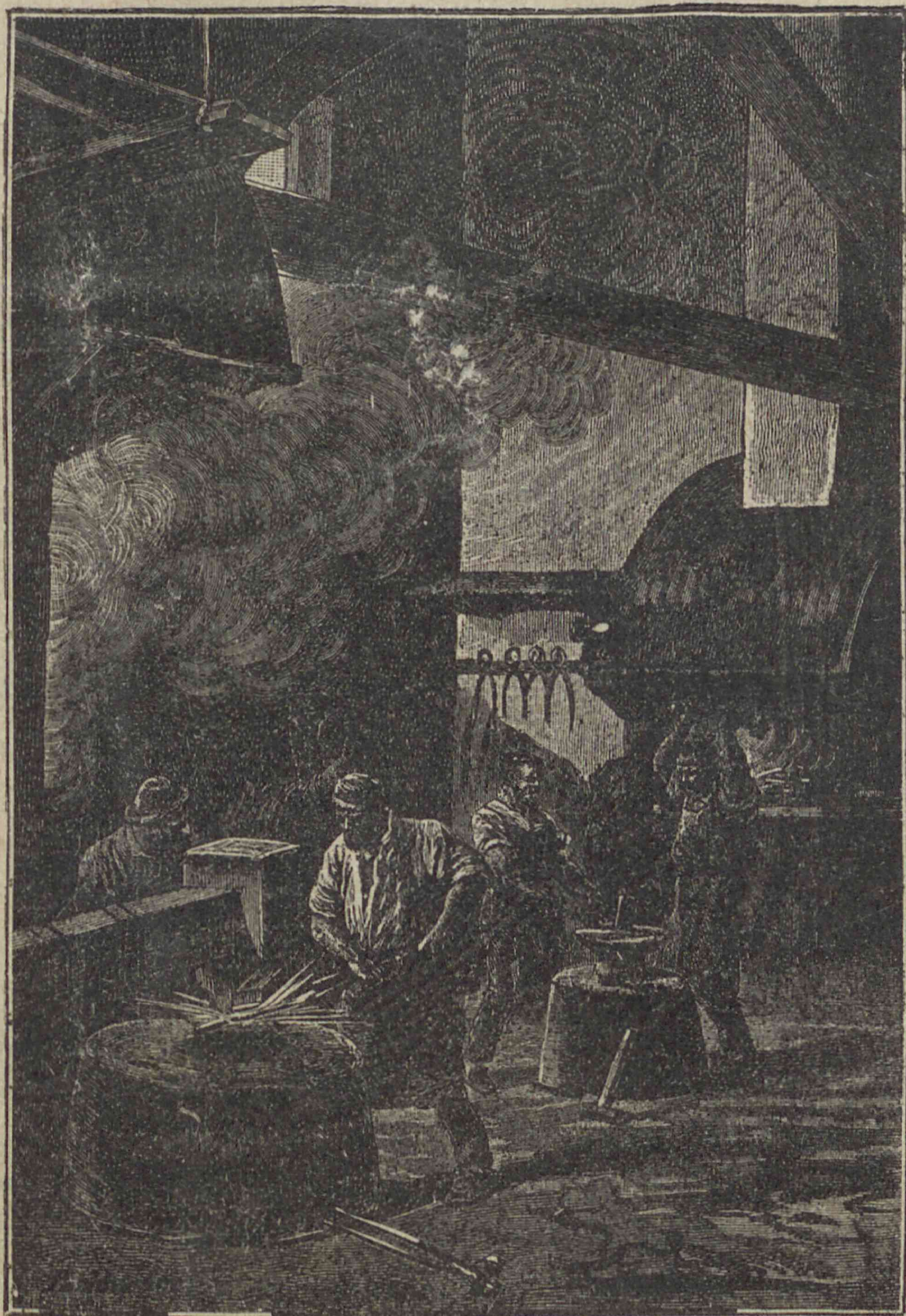
НАРОДНА ҐАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю	Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.	Коштує річно 4 корони.

Ч. 40. Чернівцї, дня 1. (14.) жовтня 1904. Рік VII.

Ярослав Веселовський.

В КУЗНИ.

Завзято дише міх ковальський;
Огонь ятрить він, не вгаває.
І полумя стає мов стекле,
Повали досягнуть бажає.

Немов наздоптана ґадюка
Сичить в огни желїзо, вєть ся.
Даремна лють! Ударить молот
І в лук воно в ту мить зігнеть ся.

Ковальські руки не дармують
В ковало молот дзвоном дзвонить.
З під нього й плуг, що землю крає
І меч, що точить кров — виходить.

* * *

І сьвіт наш кузня, лиш велика,
І **сам** кує всяк власну долю
Й сталить свій ум. Огонь сеж досьвід.
Як молот — має кождий волю.

Лихий живе із кривди, добрий
У сїчу за права єднає,
Бо боєм йдуть — до щастя люди
Покірний — в путах пропадає!

Чернівцї, дня 14. жовтня 1904.

Із нашого сойму.

Наш сойм уже сходив ся до тепер три рази на нараду: перед полуднем і вечером в понеділок та в четвер вечером.

В понеділок рано розпочали ся соймові обради промовою нового маршалка краєвого бар. Юрія Василька і нового президента краєвого др. Октавіяна Реґнера Бляйлебена.

Краєвий маршалок напоминив послів, аби не счинали сварок, але аби в єдности і згоді брали ся до роботи, бо цілий нарід буковиньский жде від сойму якоїсь полекші від тих тягарів, які на нім тяжать. Край цілий задовжений, треба радити, аби дістати відкись гроший, бо більших податків на людий накладати не можна. От уже з сего видно, що в соймі засїли люди дбайливі за простий нарід, які хотять полекші для него, не так як було давно, що дїдичівска більшість все лиш привантажувала людий новими податками!

„Нехай в сїй палатї — вів дальше бар. Юр. Василько свою промову, панує згода, нехай на завсїгди пропадають незгодини і роздори.

І так мої панове, як чоловік хоче перенести ся в побожнїйший настрій, глядить на образ крівавого Спасителя, то подивіть ся на те наше бідне населенє і зглянъте ся на тих бідних людий, що покидають свою рідну землю і утїкають до далеких країв. Подумайте в тім случаю на тих, що терплять голод і студїнь а тодї насунуть ся Вам добрі думки самі від себе. Всї ті люди мають прецїнь чувства і серце в тїлї. Тямте, що національну поломінь хоч-би она і як високо палала, може здусити море бідноти, яке грозить заливом нашому населеню.

По уступі волоскім, говорив краєвий маршалок по руски: Вас, мої панове, що заступаєте руский нарід витаю найсердечнїйше. Хоч я належу до волоскої нациї але я родив ся між Русинами. Тож мав я нагоду руский нарід пізнати і полюбити. Я знаю, де Вас болить і тому можете менї вірити, що я нїякої Вам кривди не зроблю. Із свого боку надію ся, що Ви як і всї наші посли будете шанувати права иньших народів нашого краю, так що будемо могли похвалити ся, що наша Буковина є один край в цїлій Австриї, де всї народи жиють разом як братя“.

Свою промову закінчив краєвий маршалок вірнопідданчою заявою для Є. В. Цїсаря, кінчучи єї окликом „Hoch!“ „Să trăească!“ „Многая лїта!“, який зібрані стоячи тричи повторили.

Лев Толстой.

Про грішника, що покаяв ся.

Народна леґенда.

(З російского переложив **Володимир Карбулицкий**).

> І сказав Ісусу: Незабудь мене, Господи, як прийдеш в царство Своє. І сказав єму Ісус: Запевнюю тебе, ще сегодня будеш зі мною в раю. *Лука, XXIII. 42. 43.*

Жив раз на сьвітї один чоловік сїмдесять років; цїле своє житє прожив у гріхах. І заслаб той чоловік і не каяв ся. А коли прийшла смерть, то в послїднїй хвилї заплакав і сказав: Господи, прости менї, як колись розбишацї на хрестї. Не встиг він се сказати — і вийшла єго душа. Душа грішника полюбила Бога, повірила в Єго милосердиє і прийшла до райских дверий.

І зачав грішник ковтати і просити ся до царства небесного.

І почув зза дверий голос: Що за чоловік ковтає там в райскі двері? І які дїла поповнив в своїм житю той чоловік?

І відповів голос обвинителя і перечислив всї грішні дїла того чоловіка а добрих дїл не назвав жадних.

І відповів зза дверий голос: Грішники не можуть увійти в царство небеснє. Відийди відси.

І сказав чоловік: Господи, я чую твій голос, але не виджу твого лиця і імени твого не знаю.

А голос відповів: Я — апостол Петро.

І сказав грішник: Змилуй ся надомною, апостоле Петре, і не забувай на людску слабість і на милосердє Боже. Чиж не ти був учеником Христовим, чи не ти слухав з Єго власних уст Єго на-

Відтак промовив новий президент, обіцюючи поміч правительства для переведеня в дїло соймових ухвал.

На ранїшнім засїданю зложив віцемаршалок др. Степ. Смаль-Стоцкий і всї посли обіти, що будуть сумлїнно трудити ся для добра краю. —

Певно не всї ще наші люди знають, що нїм щось у соймі ухвалить ся, то перед тим ще радять над тим посли в поодиноких комісиях. То видите треба все добре обмірковувати, аби ухвалити щось доброго. Отже над вибором тих комісий раджено по полудни. Установлено комісий більше чим було давно, аби робота йшла жвавійше!

На пополудневім засїданю признано важними вибори всїх послів крім Прункула із Сучави, проти якого внесено протест.

На четверговім засїданю найважнїйшою справою був вибір краєвого видїлу.

До Видїлу краєвого вибрано:

З повної палати членом проф. др. Ст. Смаль Стоцкого, а єго заступником Єротея Пігуляка;

із сїльских громад членом др. Лупу а заступником Сімйоновича;

із міст: членом др. Штравхера а заступником Лянґенгана;

із великої посїлости членом: дра Волчиньского а заступником З. Богосєвича.

Крім сего поставлено ще внесеня в богато важних справах, та про се поговоримо другим разом. —

Посилайте до сойму краєвого як найшвидше петициї за тим, аби заведено — виборчу реформу, знесено двірскі обшари та в усїх иньших загальних справах, аби підперти ними домаганя наших послів.

Із Сїчового руху.

Отворене Сїчи в Глїбоцї.

До тих чотирох громад, в котрих відкрито в недїлю, 2. жовтня 1904, Сїчові коші, належить також і Глїбока. На се величаве сьвято народне прибуло споре число інтелїґенциї і селян із черновецкого та серетского повіту і іменно наспів Вп. пан радник суду п. Артур Малик, посол із серетского повіту враз із своєю шановною родиною; із Черновець пани др. Лев Когут, п. Веселовский і иньші. Також і місцева інтелїґенция, як о. Вербовский, о. Матейко, цїле учительство та урядники явили ся в повнім числї.

Точно перед 2. годиною пополудни розпочали ся збори при гучних вистрілах із моздїрів в дуже гарно устроєнім сїчовім коші прикрашенім дорогими килимами

уку і видїв Єго взірцеве житє? А згадай — коли Він тужив і в душі Єго була розпука і Він тебе три рази просив, щобись не спав, але молив ся — ти спав, бо очи твої були змучені, і три рази заставав Він тебе, як ти спав. Так і я.

І згадай далї, як ти Єму обіцяв, що до смерти не заречеш ся Єго, і як ти три рази зарік ся Єго, як повели Єго до Каяфи. Так і я.

І згадай далї, як ти вийшов і заплакав гірко коли когут запіяв. Так і я. Не повинен ти мене не впустити.

І затих голос за райскими дверми.

Постояв грішник не довго і знов зачав пукати і просити ся до царства небесного.

І зза дверий дав ся иньший голос чути, що казав: Хто той чоловік і як жив він на сьвітї?

І відповів голос обвинителя і повторив знов всї лихі вчинки грішника, а не назвав жадних добрих.

І відповів голос зза дверий: йди звідсїля, такі грішники не можуть з нами жити в раю.

І сказав грішник: Господи, я чую твій голос, але не виджу твоєго лиця і імени твоєго не знаю.

І сказав єму голос: Я — цар і пророк Давид. Але грішник не попав в розпуку і не відійшов від райских дверий, але зачав говорити: Змилуй ся надімною, цюрю Давиде, і не забувай на людску слабість і на милосердє Боже. Бог любив тебе і звеличав тебе перед людьми. Все було в тебе: і царство і слава і богацтво і жінки і дїти; але ти побачив з свого даху*)

*) старо-жидівскі хати мали цїлком рівні дахи, так що на них проходжали ся люди.

та народними фанами і зеленею на обширній торговици коло читальнї. Збори відкрив голова читальнї пан Тодосій Букатар, повитавши прибувших гостий сердечними словами і поставив внесене, щоби збори вибрали сїчовим батьком пана посла Малика, на що весь зібраний нарід із великим одушевленем згодив ся. На сїчову матку вибрано місцеву учительку, панну Фльорчук, а на писаря п. пана надучителя Петращука.

Яко перший бесїдник, заняв слово посол на сойм краєвий, пан А. Малик. Виявивши щиру подяку за вибір і оказане єму довірє, заохочував бесїдник прегарними словами нарід до працї над просьвітою та орґанїзациєю, особливо тепер, коли наш нарід руский зміг вислати до сойму тілько своїх, заступників бо ті заступники зможуть успішно дїлати лише за підмогою народу, коли він буде єднати ся і просьвічати ся, аби творив силу. Силу може мати селяньство через єднане у ріжнї хосеннї товариства як каси, читальнї і Сїчи.

Сю одушевлену промову бесїдника нагородили збори невгаваючими оплесками й признанями, бо з кождого слова бесїдника видно було, що то говорив щирий друг народу.

Статути товариства пояснив заст. голови черновецкої „Сїчи“, пан Веселовский, котрий в своїй півторагодиннїй бесїди натякнув дуже обширно про нашу славну „Сїч“ запорожску а відтак й заззначив цїль, конечність і придатність нинїшних Сїчий та подав вказівки, як має старшина Сїчи поступати підчас огню і. т. д.

По промові п. др. Л. Когута, що відносили ся до „Сїчи“, вибрано одноголосно отсю старшину: Евгенїй Гуцайло, кошовий; Тодосій Букатар, осаул; Гарасим Лупуляк, учитель: Петро Крілюк, касиер; Ізидор Ботушаньский, писар; Софронїй Лупуляк, Тодер Коломийчук, Василь Руснак і Андрій Андрусяк, четарі; Михайло Букатар, хорунжий а Григорій Горобець, сурмач.

По відобраню приреченя від старшини, що буде вірно і чесно служити товариству, та по роздачі відзнак старшинї і по прочитаню наспілої телеґрами від Юрківской Сїчи, слїдувала дефіляда сїчовиків перед прапором, а опісля наступило аматорске представлене „Іцко Сват“, яке відіграла молодїж кичерскої читальнї під кождим взглядом вдачно й цїкаво, чим она може всїм читальням як за найлїпший примір, гідний наслїдуваня послужити. По

жінку бідного чоловіка і увійшов в тебе гріх і ти взяв жену Урія, а Єго самого вбивав мечем Амонїтанців. Ти, богач відобрав бідному послїдну овечку і погубив єго самого. Те саме робив і я.

І згадай далї, як ти покаяв ся і говорив: я признаю свою вину і гризу ся своїм гріхом. — Так і я. Не повинен ти не впустити мене.

І затих голос за дверми.

І постояв грішник не довго і знов зачав пукати і просити ся до царства небесного. Ізза дверий дав ся чути третий голос, що сказав: Хто той чоловік, і як жив він на сьвітї.?

І відповів голос обвинителя і перечислив по третім разї лихі дїла сего чоловіка, а добрих не назвав.

І відповів голос зза дверий: Йди звідсїля, грішники не можуть увійти в царство небесне.

А грішник відцовів: Я чую, твій голос, але не виджу твоєго лиця і імени твоєго не знаю.

І відповів голос: Я — Іван Богослов, любимий ученик Христа.

І зрадів грішник і сказав: Тепер невільно мене не впустити. Петро і Давид впустять мене тому, що знають людску слабість і милосердіє Боже. А ти впустиш мене тому, бо в тобі багато любови. Чи не ти, Іване Богослове, написав в своїй книзї, що Бог — любов і що хто не любить, той Бога не знає? Чи не ти говорив людям в своїй старости отсї слова: Братя, любіть один другого! — Як жеж ти мене тепер ненавидїти будеш і відженеш? Або вирікай ся того, що сам сказав, або полюби і мене і пусти мене в царство небесне.

І отворили ся райскі двері і Іван обняв грішника, що каяв ся, і пустив єго в царство небесне.

представленю виступив добре вправлений хор мішаний під проводом п. Букатаря і відсьпівав дуже гарно кілька народних пісень. Дївчина Евдокія Лупуляк деклямувала стих „Розрита Могила“ а. дївчина Домнїка Возняк поезию „Тополя“. Обі сї деклямациї як також і сьпів хору глїбіцкої молодїжи одушевлювали весь здвиг народа, котрого число сягало далекого поверх тисячки.

На закінчене відсьпівав хор ще гимн австрийский та „Не пора“ і „Ще не вмерла Україна“.

По сьпівах слїдували танцї, що тревали при веселій музицї до пізної пори.

Додати-б ще, що около збудованя сеї народної твердинї першої в серетскім повітї, причинило ся в найбільшій мірі місцеве учительство під проводом свого народолюбного деректора п. Ронґуша, пан надучитель Ілюк із Кичери та пан Тодосій Букатар, за що складає старшина сим добродіям і народним трудителям найсердечнїйшу подяку і повне признанє. Окремо треба тут згадати й те, що на зборах явили ся і панотець Вербовский і о. Матейко видно, они „Сїчи“ помагають і не роблять її перепон, як се дїє ся на жаль по богато иньших селах, де духовеньство йде на перекір народови.

Честь і слава молодїжи глїбіцкій. Шляхом, яким она йде, певно дїйде до красшої будуччини. *К. П.*

Війна.

Порт Артур все ще держить ся, се речене, яке й до нинї повторює ся у вістках, що приходять з поля війни. Видно, що ся твердиня укріплена справдї не аби як.

В Манджуриї по довшій перерві, в якій обі сили набирали підкріплень і приступають до нового бою, цар заіменував вже другого коменданта ґен. Ґріппенберґа, аби він подїлив ся з Куропаткіном війском, бо один не годен був дати Японцям ради. Але все таки на війнї мусить бути один старший. З Петербурга розійшла ся недавно чутка, що цар старшим радби заіменувати саме Куропаткіна, та єму доси не повело ся віднести нїякої побіди над Японцями, тим то й нема притоки усувати давного начальника ґен. Алексеєва а іменувати Куропаткіна. Треба, щоб Куропаткін вперед чимось визначив ся. От і приходять з поля війни вістки, що Куропаткін, дїставши із Росиї нову поміч, наступає на Японцїв.

Переднї віддїли обох армій вже стерли ся в кількох місцях. Японцї мають відступати на полуднє, бо не були приготовленї на се, що Росияни їх заатакують. За пару днїв може зачне ся друга битва під Ляояном.

Як доносять остатнї телеґрами з Петербурга, велика битва вже розпочала ся. В недїлю розпочала битву артилерия, при участи 600 тисячів людий і 600 гармат. Куропаткін заатакував Японцїв цїлою своєю армією в понедїлок в полуднє. Японцї стоять коло копалень Єнтай. Штурм на баґнети зігнав японьскі крила, котрі уступили на полуднє. Середина японьскої армї боронить ся дальше.

В Росиї мобілїзация, зарядженя тепер в ґубернїї київській та инших. Хто може а головно жиди тїкають за границю. З Київа доносять, що тамошнї резервісти мають бути придїлені до другої манджурскої армії. В тамбівскім ґарнізонї пущено всїх вояків попращати ся з родинами до міста, де незабаром запанувало страшне замішанє: вояки розбивали будки, рабували склепи, розбивали „монополії“ (продаж горівки). На зелїзничих двірцях і по околичних селах можна було стрічати пяних вояків, що витягали до прохожих руки з просьбою о милостиню. — Щоби заощадити кошти перевозу, всїм резервістам видано відразу острі набої, з чого деякі скористали ще перед виїздом до Манджуриї. Під Пензою убили двох полковників. Львова і Василева, людий незвичайно строгих для вояків. Стало ся се так. Пянї вояки устроїли собі стрілянину з поїзду до пасучої ся худоби. Коли полковник Львов хотїв вкоротити сваволю, дістав кулькою в лоб. Василева ударив вояк бутелькою від пива а відтак зімлїлого добили кольбами.

В Катеринославі окружила резервістів товпа і демонструвала против правительства а навіть кричала: „Дайте тут нам

ґенералів! На шибеницю з ними!“ Кричали також: „Проч з царем!“ Лучає ся часто, що поїзд з резервістами довго не може відійти, бо женщини кладуть ся на шинах. На многих стациях резервісти або утікають, або допускають ся грабіжий, причім кажуть, що волять іти до криміналу, як на війну. Дійшло до того, що правительство мусить в ночи поривати резервістів і тайком висилати їх малими партиями під ескортою жандармів зовсїм як злочинців.

Дописи.

Загальні збори каси в Борівцях.

В просторій салї шкільній зібрало ся дня 25. вересня народу так много, що многі мусїли в хоромах стояти. Збори отворить начальник каси п. Николай Кушнїрюк, витаючи сердечно дорогого гостя посла Єротея Пігуляка і делеґата „Селяньскої Каси“ д-ра Льва Когута і прочих гостий як шкільного інспектора п. Н. Спинула, місцевого дїдича п Самсона, місцевого пароха о. Ґорецкого і товаришів учителїв з доохресних місцевостий, тай удїлив голосу п. послови.

Посол Пігуляк ясно змалював велику нужду народа, котрий терпить недостаток і не дивить ся на причину, не дивить ся, як би злу зарадити а тїкає за море. Давно було таке право, що на ґрунт не можна було записати довгу. Пізнїйше подумали собі, що нарід на стілько прозрів, що зможе своїм майном господарити сам. Ми господарували так, що на нашій землици тяжить 40 міліонів довгу і то лиш такого, що заінтабульований на ґрунтї, а в двоє або і більше тілько не інтабульованого. Ми робимо довги та робимо, ту урвемо, а там штукуємо і дориваємо ся до того, що тїкаємо за море і лишаємо свою землицю... чи добре ми робимо?

Дорогі братя! ми мусимо вступити на нову дорогу, розвести нове жите. А се що ви тут зібрали ся, то вже те саме показує, що ви хочете иньшого, лїпшого житя. Те саме, що у вас тепер дїє ся, та сама нужда, яка нас тисне, тиснула і Нїмцїв. Але там над Реном, над такою річкою в однім селї Ваербуш жив один двірник, дуже мудрий і щирий чоловік.

Він застановляв ся над причиною, чому банки дають панам гроші на 5 проц., а мужикам аж на 10 проц., або і 15 проц. і 20 проц. або і більше! І дійшов до того, що банки дають панам тому дешевше а мужикам дорозше, бо там н. пр. 20.000 дає одному панови, а тут та тих 20.000 риньских треба аж двіста мужиків. Треба тому за кождим дивити ся, чи має ґрунт, з кождим треба окреме письмо робити, а до того треба більше урядників і всего більше. Тому він погадав собі: злучім ся в одну велику громаду, в одну касу, і та каса той великий чоловік жичить гроші, і тепер має банк лиш з касою до роботи, а не з Іваном, Гаврилом, Василем з окрема. Банк касї не боїть ся дати гроший, бо маєток людий, що належать до каси, виносить з двіста або і чотириста або і більше тисяч риньских Каса знов знає, як люди в селї обходять ся: сей чесний і єму можна позичити, той піяк, процесує ся і тому не варта дати. І той Райфайзен позакладав богато кас у Нїмеччинї а відтак позакладали їх собі Чехи, Поляки і иньші народи. Ми аж 50 лїт мусїли чекати, щоби заснувати в нашій громадї таку касу. Мої братя! Се нїколи не є пізно взяти ся до поправи своєї долї. Тепер славити Бога ваша каса є вже 79. руска Райфайзенка в нашій Буковинї. Дай Боже, щоби она як найкрасше розвивала ся.

Відтак п. др. Когут пояснив статута і відвічальність кождого члена, а також старшини і ради надзорчої.

Після того наступив вибір до ради надзорчої, до котрої увійшло 9 членів.

Подякою за труд делеґатам і гостям, яку висказав оснуватель каси, надуч. Денис Севескул закінчено се велике сьвято нашого села.

Гість.

З Ревної.

Нема відай на цїлій буковинскій Руси сїчового коша, щоби не мав своїх ворогів. Се вже мабуть така доля кождого добра Найбільше ворогує на „Сїчи“ — кацапня, та ще маємо ворогів і між инними людьми. Та вже досить зносив люд тереливо тяжкі зелїзні пута. Що-ж то за зелїзні пута? Се якось

сказано не понятливо! Ось на прост тепер скажу: Ті зелїзні пута ворогів, т .є. те, що они тримали нашого мужика в темноті, що не отворили єму очий, що робили єго загорілим ворогом школи, а заразом і ворогом свого рідного брата і самоло себе. Кацапня рада-б вести за рублики наш нарід у московскі найми. Вона радаби лиш юдити людий, аби брат брав брата на вила, аби з тої незгоди користали спільні селяньскі ворогів. Вже годї так дальше терпіти, коли ворогів колять в очи навіть такі товариства як „Січи“, що мають за задачу лише боронити хат від вогню та вчити людий єдности.

Вже крайна пора, щоби наш нарід почав жити иньшим духом і прямувати дорогою просьвіти. Ми дуже-дуже полишили ся від Нїмцїв, Французів і инь. Сему винні ми самі і наші вороги. Ми запобіжимо сему аж тодї, як будем в „Січи“ — в рідну хату єднатись і всї разом ставитись до ворога — темноти.

Оттак і в нас, у Ревнї сего року засновало ся тов. „Січ“. Треба зазначити, що головно заслужив ся коло єї заснованя, мужик Семен Панчук. Се чоловік, котрий нїяк не дав ся і не дасть підкупити ся ворогам. В него міцний характер. З ним нїколи того не стане ся, як пр. з Ґеорґієм Микитюком з Лашківки, котрий передом був головою читальнї „Рускої Ради“, головою читальнянного амбара і началник райфазеньскої каси, а відтак імив ся на кацапску вудку. Він був би став кошовим Січи, але Січовики в час пізнали, що він вже собі добре почав товаришувати з ат. Велигорским і Іваном Савчуком із Клїводина і тому не вибрали єго.

У нас в Ревнї нападають на нашу „Січ“ всїлякими способами. Кацапи відмовляють товаришів. Кажуть, що „Січ“ унїятска. Але коби люди знали, що й ті кацапи в Галичинї є самі унїятами і так само туманять нарід, але тим, щоби они не приставали до „Січи“ бо она виступає проти тої церкви! Тепер можна пізнати, які ті люди, ті кацапи. І вір їм?!

Ми ревнянскі Січовики минувшої недїлї наймили соборну службу і осьвятили наш прапор. Нехай вороги не дурять людий. Ми їм показали, що ми так як старі козаки тримаємо ся і будем тримати ся кріпко нашої православної віри. А не треба забувати, що наш панотець Федорович чоловік, якому пари не легко знайти. Він і відправив враз з от. Кавтишом з Лужан службу божу. Наш отець осовятили наш прапор під іменем нашого славного козацкого гетьмана Петра Дорошенка. Навіть самий дуже гарний прапор дістали ми від него, коло котрого чимало працї додала собі єго дочка, Стефанїя. То-ж честь і слава нашому народолюбному панотцеви і єго родинї.

Р. Івасюк,
рядовий „Січи“.

Всячина.

Що край, то обичай. На всїй земній кули нема більше примховатого жіноцтва як по великих містах Анґлїї, а головно в Льондонї. За добре їм дїє ся, тому вигадують ориґінальні забави. Улюбленими зьвірятками у женщин инших пародів є, як звістно, песики, котики і папугаї. Анґлїйки вибрали собі натомість — зелені жабки. Суть то жабки не більші нїклевих 10 сотиків, а коштують 8—10 кор. від штуки. Таку жабку держать в склянїй фляшцї і годують єї самими жабячими ласощами: комахами, слимачками, гусеницями і ин. Притім учать єї штучок, пр. скакати через перстенї. Витресована жабка на даний знак перескакує через довгий ряд обручок, а видцї, панї і панове, незвичайно тим тїшать ся. У нас назвали би се що найменше дивацтвом, а в Анґлїї удержуванє бодай одної жабки дома належить до доброго тону.

„Чорна рука“. Старший інжинїр угорского мінїстерства торговлї Л. Шандор в Будапештї одержав дня 6 с. м. лист з чорним витиском голови трупа і жаданєм, аби одному робітникови передав 600 К. В противнім случаю загрожено єму доверншенєм засуду смерти, який на него видало тайне товариство т. зв. „Чорної руки“. Шандор передав лист полїциї, що веде в тїй справі слїдство. Виявило ся, що такі листи одержало поверх 40 осіб.

Поєдинок на улици. У французкім містї Нант прийшло онogди на улици до

кровавої бійки на револьвери. Бувший купець Дішене́ від давна ненавидів слідчого судию місцевого торговельного суду Левда за те, що Левд мав его довести до банкротства. Дішене́ грозив, що застрілить свого ворога на улици як пса, тому Левд постарав ся о дозвіл носити револьвер для власної оборони. Перед кількома днями оба вороги стрітили ся на улици. Дішене́ без надуми виняв револьвер і стрілив до Левда, а сей відповів стрілом. Поки були кулї в револьверах, стріли летїли один по другім, почім полїция розоружила обох і відставила до шпиталя, де винято з Дішене́ одну кулю, а з Левда дві. Дішенеа замкнено опісля до арешту.

Пожар театру в Базилеї. Перед кількома днями згорів вечером міский театр в Базилеї побудований в 1875. роцї Огонь вибух наслїдком т. зв. короткої злуки електричности і так скоро розширив ся, що пожарна сторожа мусїла обмежити сь лише на ратоване сусїдних домів, а театрови дала догоріти. В огни згоріли також костюми і музичні інструменти Театр був обезпечений на $1^1/_2$ мілїона франків, за які тепер пічнуть будувати новий театр, а тимчасом відбувають ся представленя в великій салї касиновій, переробленій на ту цїль.

Тїлесна кара в Данії. Мінїстер справедливости в Копенгазї предложив оногди в парляментї знову проєкт закона заводячого тїлесну кару. Буде то додаткова кара для мужчин, засуджених за злочин против моральности. Тїлесної кари не можна примінювати до осіб низше 18 літ. Дальше предложив мінїстер проєкт закона в справі поборюваня публичної неморальности.

Із Шубранця пишуть нам: На 30. вересня с. р. подали члени каси райфайзенскі в Шубранци статути до краєвого суду яко торговельного в Чернівцях до зареєстрованя. Не втомимо працють около заснованя сеї каси щирі ґазди Василь Петрюк і Іля Ластівка Петрів. Та лиш зачали члени записувати ся до каси а вже найшли ся вороги. Наш начальник Петро Павлюк, який все йшов проти волї громади, чого найлїпшим доказом те, що зрадив руский нарід при послїдних виборах, каже, що каса незаснуєть ся без его громадскої печатки, відмавляє людий, від каси чим може. Началнику! Минули вибори? Не мав фрайкоштів? Лишіть нас в супокою, бо ми всї ваші гріхи вичислимо. Небавом будем мати касу і „Січ“, без начальникової ласки. А „Січи“ нам треба на рівнї із касою, бо через вогнї робить ся в селї велика шкода. Ось в понедїлок на 3. жовтня 1904 горів в нашім селї господар Петро Костинюк. Згоріла хата, 2 колешнї і весь хліб. Шкода буде з на 600 кор. Забечпечено не було нїчо. Вогонь повстав з причини дїтий, котрі самі без опінки лишили ся в дома.

Переписка Редакциї.

В. п. А. М. в С. Розуміє ся, що можна. Коли хочете то подавайте до сойму як найшвидше петицию о запомогу для вашої читальнї і збіжевого шпіхлера Великих надїй на успіх подання робити вам не можемо, бо край через давну дідичівску господарку має місто гроший — довги. Але як буде можливо, то може щось дістанете.

Вп. Ник. Сир—юк в П. Е. Від коли почала виходити окрема господарска часопись „Хлїбороб“ т. е. від нового року від тедї ми в „Рускій Радї“ справами господарки не займаємо ся. У нїй же і так не богато місця. Із вашим питанем треба було вам відразу звернути ся до редакциї „Хлїбороба“, який Вам дасть пораду як найлїпшу. Ваше письмо ми „Хлїборобови“ передали.

Видане Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.